

گفت: قانونی در هیات دولت پیشنهاد و مورد تصویب قرار گرفت تا شبکه‌های اجتماعی همچون اینستاگرام و توئیتر ساماندهی شوند که وظیفه اجرای آن هم به مرکز فناوری رسانه‌های دیجیتال سپرده شده است.

استاد ارتباطات دانشگاه سوره ادامه داد: اعلام شده سایت‌هایی که تعداد کاربرانشان زیاد است باید برای طرح شامد ثبت نام کنند. شامد یا همان شناسنامه‌دار کردن الکترونیکی محتوای دیجیتال، طرحی است که به عنوان راهی برای ساماندهی شبکه‌های اجتماعی مطرح شده. سایت‌هایی که بالای 5000 کاربر دارند، می‌توانند در این طرح ثبت نام کنند و از امتیازات آن بهره‌مند شوند.

دکتر مسعودی با اشاره به آماری که رئیس مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارائه داده است، گفت: ما 11 هزار و 70 کانال موثر داریم که تا امروز تعداد ده هزار و 390 کانال در طرح شامد ثبت نام کرده و امتیاز گرفته‌اند. این طرح شامل امتیازاتی می‌شود که نظارت بر محتوا از آن جمله است.

این استاد ارتباطات عنوان کرد: موضوع دیگر این است که تمرکز در کانال‌هایی که از تصویر و ویدئو استفاده می‌کنند، زیاد است. در دنیا 83 درصد ترافیک مربوط به استفاده از مطالب تصویر و ویدئویی است. طبق آمار از آذر سال 95 تا خرداد امسال ترافیک چشمگیری در کانال‌های ویدئویی موجود بوده که این مساله در کانال‌های پرمخاطب بیشتر است. به همین دلیل این کانال‌های پرمخاطب برای ساماندهی حتما باید شامد بگیرند.

دکتر مسعودی با اشاره به برگزاری همایش انجمن ملی سواد رسانه‌های دیجیتال گفت: این دومین همایش با محوریت ساماندهی فضای مجازی و این‌هاست که چطور می‌توانیم فضای سالم در شبکه‌های اجتماعی داشته باشیم، است. هرج و مرج در شبکه‌های اجتماعی خیلی مخرب است و باید برای ساماندهی این فضا گام‌های صحیح برداریم و از این قانون حمایت کنیم تا کسی به خودش اجازه ندهد با وارد شدن به حریم خصوصی دیگران برایشان مشکل به وجود بیاورد. باید با خاطیان برخورد قاطع شود.

وی درباره تاثیر سواد رسانه‌های دیجیتال برای حل این مشکل توضیح داد: سواد رسانه‌های دیجیتال خیلی موثر است. با برخورداری از سواد رسانه‌های دیجیتال می‌توان یک فضای سالم در شبکه‌های اجتماعی به وجود آورد. به نظرم بخش‌های خصوصی و دولتی می‌توانند در این باره گام‌های موثری بردارند، زیرا سواد رسانه‌های دیجیتال جوانان در حال حاضر ضعیف بوده و همین منجر به آسیب‌های فراوان شده است.

دکتر مسعودی افزود: نمی‌شود هر کس برای خودش کانال و گروه در فضای مجازی راه بیندازد و موازین اخلاقی و اصولی را رعایت نکند. این روندی که در فضای مجازی دنبال می‌شود، واقعا ضربه زننده است. ما می‌توانیم استفاده بهینه از این فضا داشته باشیم.

ضرورت به روز رسانی قوانین

دکتر بهروز مهاجری، قاضی دادگستری با تاکید بر این نکته که هر جامعه‌ای نیازمند بروز رسانی قوانین است، توضیح می‌دهد: با پیشرفت‌های صورت گرفته در دنیای تکنولوژی و بخصوص در زمینه فناوری اطلاعات، به روز رسانی قوانین در همه کشورها یک ضرورت انکارناپذیر به نظر می‌رسد و در کشور ما نیز قانونگذار پس از احساس نیاز به وضع قوانین جدید در زمینه جرایم رایانه‌ای با کشش و قوس‌های فراوان توانست در 5 خرداد سال 1388 قانون جرایم رایانه‌ای را به تصویب مجلس شورای اسلامی برساند.

وی افزود: البته بخش‌های پایانی قانون مجازات اسلامی مصوب سال 1392 نیز به جرایم رایانه‌ای اختصاص دارد. به اعتقاد دکتر مهاجری، اگرچه این قوانین تا حدود زیادی توانسته برخی از نیازها و کاستی‌های قانونی در خصوص جرایم رایانه‌ای را مرتفع کند اما هنوز در بسیاری از موارد کمبودهایی مشاهده می‌شود. این قاضی دادگستری در زمینه مجازات‌ها و برخوردهای قضایی با مجرمان فضای مجازی نیز توضیح داد: کارگروه‌هایی در معاونت توسعه قضایی و معاونت راهبردی قوه قضاییه در زمینه برخورد با جرایم رایانه‌ای تشکیل شده که در حال تکمیل است.

دکتر مهاجری به شکل‌گیری دادرسی اختصاصی برای رسیدگی به جرایم رایانه‌ای در تهران و شعبی در

استان‌ها اشاره کرد و گفت: قضات و کارکنان دادسرای ویژه جرایم رایانه‌ای در زمینه فضای مجازی تجربه و تخصص و به این فضا تسلط دارند. هر چند قاضی می‌تواند در رسیدگی به پرونده‌ها از کارشناسان مربوط استفاده کند اما آشنایی با فضای مجازی برای قضات امری ضروری است و در قوه قضاییه یکی از مباحث مهم، آموزش‌های ضمن خدمت درباره دعاوی رایانه‌ای است که به جدیت دنبال می‌شود.

برخوردهای شدید در سایر کشورها

هنجارشکنی‌ها و بی‌اخلاقی‌ها در فضای مجازی بسیاری از کشورها را به واکنش واداشته تا با وضع قوانین و برقراری جریمه‌ها برای خاطیان، به مقابله با این معضل فرهنگی برخیزند. آمریکا، آلمان و سوئد از جمله این کشورها هستند.

در یک‌ماه گذشته قانونی در کشور آلمان تصویب شد که به سال‌ها بی‌مسئولیتی مدیران و کاربران شبکه‌های اجتماعی پایان می‌دهد. به موجب این قانون، کمپانی‌های مالک شبکه‌های اجتماعی و سایت‌هایی با بیش از دو میلیون عضو، موظف به رعایت مواردی خاص هستند و در صورتی که محتوای غیرقانونی خود را تا حداکثر 24 ساعت پس از انتشار حذف نکنند، حداقل 57 میلیون دلار جریمه خواهند شد.

قانون دیگری نیز در کل اتحادیه اروپا به تصویب رسیده مبنی بر این‌که از سال 2018 دولت‌های عضو این اتحادیه می‌توانند فیس‌بوک، گوگل و سایر غول‌های فناوری آنلاین را در صورت نقض حریم خصوصی مردم این قاره، تا 4 درصد میزان درآمد سالانه‌شان (که احتمالاً رقمی معادل میلیاردها دلار می‌شود) جریمه کنند.

تخریب فرهنگ و هویت ایرانی

رئیس سازمان صداوسیما در دیدار اخیرش با اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی از هنجارشکنی‌ها در فضای مجازی انتقاد کرد.

دکتر علی‌عسکری با انتقاد از نبود قوانین موثر در این خصوص تصریح کرد: به علت خلأ قانونی در فضای مجازی امروز نوعی هرج و مرج در این عرصه حاکم است که تخریبگر فرهنگ و هویت ملت ایران است.

گروه رادیو و تلویزیون